العلق سُورة ގެ މާނަ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سُورة العلق | އާޔަތުގެ އަދަދު (١٩)

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْإِنسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ
﴿٥﴾ كَلَّا إِنَّ الْإِنسَانَ لَيَطْغَىٰ ﴿٦﴾ أَن رَّآهُ اسْتَغْنَىٰ ﴿٧﴾ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ﴿٨﴾ أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ﴿٩﴾ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ﴿١٠﴾
أَرَأَيْتَ إِن كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ ﴿١١﴾ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ﴿١٢﴾

ތަރުޖަމާ

اقْرَأْ (އޭ محمد ގެފާނެވެ.!) ކަލޭގެފާނު ކިޔަވާ ވިދާޅުވާށެވެ.! بِاسْمِ رَبِّكَ ކަލޭގެފާނު ހައްދަވާ ބެލެހެއްޓެވި
رب ގެ އިސްމުފުޅުން/ނަންފުޅުން الَّذِى خَلَقَ ﴿١﴾ އެކަލާނގެއީ ހެއްދެވި ކަލާނގެއެވެ. خَلَقَ الْإِنسَانَ
އެކަލާނގެއީ އިންސާނާ ހެއްދެވީއެވެ. مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ ގަނޑުލޭ ކޮޅަކުންނެވެ.اقْرَأْ ކަލޭގެފާނު ކިޔަވާ ވިދާޅުވާށެވެ.
وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾ އަދި ކަލޭގެފާނުގެ رب އީ އެންމެ ދާތު رب އެވެ. الَّذِىއެކަލާނގެއީ عَلَّمَ
بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ قلم ގެ ذريعة އިން އުނގަންނަވައިދެއްވި ކަލާނގެއެވެ. عَلَّمَ الْإِنسَانَ އެކަލާނގެ
އިންސާނާއަށް އުނގަންނަވައިދެއްވީއެވެ. مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾ އޭނާއަށް ނޭނގޭކަމެއް كَلَّآ އެއްގޮތަކަށްވެސް އެހެން
ނޫނެވެ. إِنَّ الْإِنسَانَ ހަމަކަށަވަރުން އިންސާނާ (ކާފިރު އިންސާނާ) لَيَطْغَى ﴿٦﴾ ހަމަކަށަވަރުން އޭނާ
ނުކިޔަމަންތެރިވެ ބޮޑާވަނީއެވެ. أَن رَّآهُ اسْتَغْنَى ﴿٧﴾ އޭނާއަށް (އޭނާގެ މުދަލާއި ބާރުން) ފުދިގެންވާކަމުގައި
އޭނާ ދެކޭތީން إِنَّ إِلَى رَبِّكَ ހަމަކަށަވަރުންކަލޭގެފާނުގެ رب ގެ حضرة އަށެވެ. الرُّجْعَى ﴿٨﴾
އެނބުރި رجوع ވުން (އެނބުރި އައުން) ވަނީ أَرَأَيْتَ الَّذِى يَنْهَى ﴿٩﴾ އެ މަނާކޮށް ނަހީކުރާ މީހާ
ކާފިރު ކަލޭގެފާނު ނިކަން ޚަބަރު ދެއްވާބައްލަވާށެވެ. عَبْدًا إِذَا صَلَّى ﴿١٠﴾ އަޅަކު ނަމާދުކުރާހިނދާ أَرَءَيْتَ
ނިކަން ކަލޭގެފާނު ޚަބަރު ދެއްވާބައްލަވާށެވެ. إِن كَانَ عَلَى الْهُدَى ﴿١١﴾ އެ އަޅާ ތެދުމަގުގައި ވީނަމަ أَوْ
أَمَرَ ނުވަތަ (އެ އަޅާ) އަމުރުކޮށް بِالتَّقْوَى ﴿١٢﴾ تقوى ވެރި ވުމަށް / ބިރުވެތިވުމަށް

إجْمَالِي މާނަ

(١) އޭ (محمد ގެފާނެވެ.) ކަލޭގެފާނު ހެއްދެވި ބޮޑުކުރެއްވި رب ގެ ނަންފުޅުގެން ކިޔަވާވިދާޅުވާށެވެ.! އެކަލާނގެއީ ހެއްދެވި ކަލާނގެއެވެ. (ހުރިހާ ތަކެއްޗެއް ހެއްދެވި ކަލާނގެއެވެ.)

(٢) އެކަލާނގެ އިންސާނާ ހެއްދެވީ ގަނޑު ލޭ ކުރެއްޗަކުންނެވެ. (އިންސާނާގެ ޖިންސު ހެއްދެވީ ގަނޑު ލޭ ކުރެއްޗަކުންނެވެ.)

(٣) އޭ (محمد ގެފާނެވެ.!) ކިޔަވާ ވިދާޅުވާށެވެ.! އަދި ކަލޭގެ ފާނުގެ رب އީ މާތް ދަރުމަވެރި ކަލާނގެއެވެ. ދީލަތިވަންތަ ކަލާނގެއެވެ. (ކަލޭގެފާނީ أمِّيّ ބޭކަލަކު ނަމަވެސް ކަލޭގެފާނަށް ކިޔަވާ ވިދާޅުވެވޭނެގޮތް ދަސްކޮށްދެއްވީ އެކަލާނގެ ދީލަތިވަންތަކަމުގެ ތެރެއިންނާ ކަމުގައެވެ.)

(٤) އެކަލާނގެއީ قلم ގެ ذريعة އިން ލިޔުން ކިޔުން އުނގަންނަވައިދެއްވި ކަލާނގެއެވެ.

(٥) އެކަލާނގެއީ (قلم ގެ واسط އިން) އިންސާނާއަށް ނޭގޭ ކަންތައްތައް އޭނާއަށް އުނގަންނަވައިދެއްވި ކަލާނގެއެވެ. قلم އަކީ الله ގެ نعمة ތަކުގެ ތެރެއިން ބޮޑު ވަގުތީ نعمة އެކެވެ. (އެއީ الله އެންމެ ފުރަތަމަ ހެއްދެވި مخلوق އެވެ.)

(٦) އެއްގޮތަކަށްވެސް އެހެން ނުވާނެއެވެ. الله ގެ نعمة ތަށް ގަދަކުރާ މީހަކު ބިރުވެރިކަން ގެއްލެއެވެ. ހަމަކަށަވަރުން ކާފަރު އިންސާނާ (އެއީ أبوجهل ކަމުގައި ބުނެވެއެވެ.) ނުކިޔަމަންތެރިކަމުގައި ހައްދުފަހަނައަޅައި ބާޣީވެގަންނަނީ

(٧) އޭނާ އޭނާގެ މުދަލާއި ބޮޑުން އޭނާއަށް ފުދިގެންވާކަމަށް އަދި ފުދޭގޮތަކަށް އޭނާއަށް ފެނިގެންނެވެ.

(٨) (ހަމަކަށަވަރުން އޭނާވެސް މަރުވުމަށްފަހު) رجوع ވުން ވަނީ ކަލޭގެފާނުގެ رب ގެ حَضْرَةُ އަށެވެ.

(٩)،(١٠) އަޅަކު އެބަހީ محمد صلّى الله عليه وسلم ނަމާދުކުރައްވާއިރުން މަނާކޮށް ނަހީކުރާ މީހާއާއިމެދު (އެއީ أبوجهل ކަމުގައި ބުނެވެއެވެ.) – ކަލޭގެފާނަށް ހަބަރު ދީ ބަލާށެވެ.! (އޭނާގެ ހާލު ނުބައިކަން ނިކަމެތިކަން!.)

(١١) އަދި އެ އަޅާ محمد صلّى الله عليه وسلم ތެދުމަގުގައިވިއަސް ހުރިހާއެއްވެ؟(އޭނަ ހަދަނީވެސް ހެއްޔެވެ؟).

(١٢) ނުވަތަ އެކަލޭގެފާނު تقوى ވުމަށް އަމުރު ކުރެއްވި ނަމަވެސް (ހަމައެހެން މަނާ ކުރަނީވެސް ހެއްޔެވެ.؟؟)

أَرَءَيْتَ إِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰٓ ﴿١٣﴾ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ ٱللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِن لَّمْ يَنتَهِ لَنَسْفَعًۢا بِٱلنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَٰذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ
نَادِيَهُۥ ﴿١٧﴾ سَنَدْعُ ٱلزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾ كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَٱسْجُدْ وَٱقْتَرِب ۩ ﴿١٩﴾

ތަރުޖަމާ

أَرَءَيْتَ ކަލޭގެފާނު ނިކަން ނިކަން ހަބަރު ދެއްވާ ބަލައްވާށެވެ. إِن كَذَّبَ އޭނާ ދޮގު ކުރިއްޔާ وَتَوَلَّىٰٓ ﴿١٣﴾
އަދި އޭނާ ފުރަގަސް ދިނިއްޔާ أَلَمْ يَعْلَم އޭނާއަށް ނުވެ ނޭނގެނީހެއްޔެވެ؟ بِأَنَّ ٱللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾ ހަމަކަށަވަރުން
الله ދެކެވޮޑިގެންވާކަން كَلَّا (الله ގަންދީ ބުނަމެވެ.) އެއްޗެހެއްކަމަކުވެސް އެހެން ނުވާނެއެވެ. لَئِن لَّمْ يَنتَهِ (الله
ގަންދީ ބުނަމެވެ.) އޭނާ އެކަން ހުއްޓައި ނުލައްވާ لَنَسْفَعًۢا بِٱلنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ ހަމަކަށަވަރުން ތިމަން ރަސްކަލާނގެ
އޭނާގެ ނިތުކުރީގެ އިސްތަށިގަނޑުގައި ހިފާޖަހައި ދަމައިގެންނަވާހުށީމެވެ. نَاصِيَةٍ كَٰذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ އެއި
ދޮގުވި ކުށްވެރި ނިތުކުރިއެކެވެ. އެބަހީ އޭނާގެ ނިތުކުރީގެ ދޮގުވި ކުށްވެރިއެކެވެ. فَلْيَدْعُ نَادِيَهُۥ ﴿١٧﴾
ފަހެ އޭނާ އޭނާގެ މަޖުލީހުގެ މީހުން ގޮވައިލާށެވެ. سَنَدْعُ ٱلزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾ ތިމަންރަސްކަލާނގެ ނަރަކައިގެ
ޒަބާނިޔާ މަލާއިކަތުންނަށް ގޮވާލައްވާހުށީމެވެ. كَلَّا އެއްޗެހެއްކަމަކުވެސް އެހެން ނޫނެވެ. لَا تُطِعْهُ (އޭ
ރަސޫލުالله އެވެ.!) ކަލޭގެފާނު އޭނާއަށް ކިޔަމަންނުވެވަޑައިނުގަންނަވާށެވެ! وَٱسْجُدْ وَٱقْتَرِب ۩ ﴿١٩﴾ އަދި
(اللهއަށް) ސަޖިދަ ކުރައްވާށެވެ! / ނަމާދު ކުރައްވާށެވެ! އަދި އެކަލާނގެއާ ކުއްތަންވެ ވަޑައިގަންނަވާށެވެ!

إِجْمَالِي މާނަ

(١٣) އަދި އެނބުރި ނުރަހަމަކަލާގެ (އެއީ أبوجهل ކަމުގައި ބެލެވުނެވެ.) محمد صلّى الله عليه وسلم ގެންނެވި ކަންތައް ދޮގުކޮށް އަދި އިމާންކަމުން ފުރަގަސްދިނުމުގައި ވަންޏާ ދެން އޭނާއާމެދު ނިކަން ހަބަރުދީބާލާށެވެ.

(١٤) ހަމަކަށަވަރުން އޭނާކުރާހުރިހާކަމެއް الله ދެކެވޮޑިގެންވާކަން އޭނާއަށް ފަހުނުގެނެވޭނީބާވައެވެ؟

(١٥) އެއްގޮތަކަށްވެސް އެހެންނުވާނެއެވެ. الله ގަސަމެއް ހުވައިކުރައްވައެވެ. އޭނާއުކުޅާ ކަންތައްކުން އެނބުރިއުޅުއްނުވިއްޔާ ތިމަންރަސްކަލާނގެ ނިސްބަތުކުރައްވާނެ އިސްތަށިގަނޑުގައި ހިފައިގެން އޭނާގެނަސް ނަރަކައަށް ވައްދަވާނީމެވެ. (އޭނާއުކުޅާ ނުބައިކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި محمد صلّى الله عليه وسلم ގެފުޅުކައިރީގައި ނަމާދުކުރުމުން މަނާކުރުން އޭގެއްސުރެ އިސްކަމުކަމެވެ.)

(١٦) ދޮގުވެރި އޭނަގޭ ދޮގުވެރި އަދި ފާފަވެރިއެން ފާޅުކޮށް ކޮށްލިއްޔެވެ.

(١٧) ދެން އެހާއިރަށް އޭނާގެ ނާދީގެމީހުންނަށް އޭނާގޮވައިލާށެވެ

(١٨) ތިމަންރަސްކަލާނގެ ދަންނަވާތި ނަރަކައިގެ ޒަބާނިޔާއަށް ގޮވާލައްވާނަމެވެ.

(١٩) އެއްގޮތަކަށްވެސް އޭނާއިހުރި ގޮތް ނުވާނެއެވެ. (އޭ ރަސޫލު الله އެވެ.!) އެއްގޮތަކަށްވެސް އޭނާއަށް ކިޔަމަންވެވޭ ނުދެއްވާށެވެ.! އަދި الله އަށް ސަޖިދަ ކުރައްވައި ނަމާދުކުރުމުގައި އަޅުކަން ކުރައްވާށެވެ. އަދި އެކަލާނގެއާއި ކުއްތަންވުމަށް ގާތްވެވޭގޮތެއް ތަންދެއްވާށެވެ!